

PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC – ÎN AN DE ÎMPLINIRI

Comunitatea arheologică din România, măcar acei membri care sunt preocupați îndeosebi de arheologia Evului Mediu, au anul acesta încă un prilej de a-și sărbători un bun coleg: dr. Paraschiva-Victoria Batariuc.

Născută la Deva, în data de 13 ianuarie 1948 într-o familie de intelectuali bucovineni, bunicul patern fiind membru fondator al Societății „Muzeul” din Suceava, colega noastră s-a instruit și s-a perfecționat profesional astfel: în anul 1966 absolvă Liceul teoretic „Petru Rareș” din Suceava; licențiată a Facultății de Istorie din Universitatea din București era în anul 1972, iar în anul 1997 obține titlul de *doctor în istorie* în cadrul Facultății „Al. I. Cuza” Iași. De la absolvirea facultății și până în prezent și-a desfășurat activitatea profesională în cadrul Complexului Muzeal Național „Bucovina” din Suceava îndeplinind funcțiile de îndrumător la Cetatea de Scaun, muzeograf, muzeograf principal, muzeograf I A, posturi din care a răspuns întotdeauna cu amabilitate la cererile specifice și inerente – de cele mai multe ori! – ale colegilor, dar și la cele ale publicului interesat. A organizat peste 40 de expoziții, multe dintre ele în colaborare; acest din urmă stil de lucru s-a accentuat după anul 1990, ceea ce reflectă generozitatea ei, un motiv în plus – în opinia autorului acestor rânduri – pentru a fi sărbătorită cum se cuvine de colegii muzeografi cu o mai scurtă experiență profesională și de viață. Peste 20 sunt și *campaniile arheologice* pe care le-a întreprins sau la care a participat (nu se vor da exemple, deoarece s-ar atenta la sentimentele colegei, dar toate obiectivele pot fi considerate „de calibru greu”). Trebuie precizat că aici nu au fost inventariate campaniile din timpul studenției – despre care-i place „împricinatăi” să nareze – și nici intervențiile ce au avut caracter de salvare sau supraveghere arheologică ce – tot Domnia Sa – le consideră obligații curente.

Din anul 1990, colega Victorița Batariuc (diminutivul este definitiv în limbajul tuturor colegilor) este *secretarul de redacție al Anuarului Muzeului Bucovinei*, lucru sesizabil pentru cititorii constanți ai revistei. Între multiplele activități desfășurate de către Domnia Sa, și-a găsit timpul necesar pe care să-l dedice, în calitate de membru în comitet, *Comisiei de Istorie a Orașelor din România*; *Asociației Arheologilor Medievali din România* – unde face parte din Consiliul director. La ambele organizații are și calitatea de membru fondator. Nu trebuie omis nici faptul că activează și în cadrul *Asociației Ars Transsilvaniae*.

Așa cum se poate deduce și din *Lista lucrărilor publicate*, ce este anexată la aceste rânduri, scrierile științifice elaborate de către colega sărbătorită au fost rezultatul unui „travaliu ambițios, depus cu competență, acuitate și pasiune” (Victor Spinei). De multe ori, „autoarea își deplasează centrul de greutate al preocupărilor din domeniul strict al arheologiei spre cel al istoriei artelor, teren pe care se manifestă, de asemenea, cu deplin profesionalism” (*idem*). Însă, nestemata operei Victoriței Batariuc o reprezintă, în opinia multora, *Cahle din Moldova medievală (secolele XIV–XVII)*, Suceava, 1999, 314 p., lucrare ce poate fi considerată o *Retrospecție a universului mirific al cahlelor* (*idem*). S-a preferat ca aceste puține aprecieri făcute pe marginea „scriiturilor” kolegei noastre să fie extrase – dintre multe altele – din reflecțiile celui care i-a îndrumat pregătirea tezei de doctorat, cel care – din postura pomenită – îi cunoaște cel mai bine potențialul științific.

Deși normele impun semnarea acestui text, semnatarul consideră că este purtătorul de gânduri bune adresate kolegei Paraschiva-Victoria Batariuc de către întreaga breaslă a istoricilor și arheologilor – cel puțin a acelora ce activează în partea răsăriteană a spațiului românesc –, alături de urarea de a se bucura de Domnia Sa „întru mulți ani” și cu cât mai multe realizări.

COSTICĂ ASĂVOAIE

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE

Volume:

Mărturii de civilizație medievală românească. O casă a domniei și o sobă monumentală de la Suceava din vremea lui Ștefan cel Mare, București, 1979 (în colaborare cu R. Popa, M. Mărgineanu-Cârstoiu);

Cahle din Moldova medievală. Secolele XIV–XVII, Suceava, 1999;

Cetatea de Scaun a Sucevei. Monografie, Suceava, 2004;

Atlas istoric al orașelor din România. Suceava/Stadtegeschichteatlas Rumaniens. Suceava, București, 2005 (în colaborare cu T. O. Gheorghiu, D. D. Iacob, M. D. Matei – coordonator);

Comori arheologice restaurate în Bucovina, Suceava, 2006 (în colaborare cu Ileana BoNDOC, Carmen Tănăsioiu, Doina Maria Creangă);

Quand le département de Nord (France) et le județ de Suceava (Roumanie) se rencontrent...Histoires de cultures. Monastères orthodoxes de Bucovine et retables de Flandre / Întâlnirea dintre departamentul de Nord (Franța) și județul Suceava (România). Istoria a două culturi. Mănăstiri ortodoxe din Bucovina și „retables” din Flandra, Suceava, 2006 (în colaborare cu Association des Retables de Flandre);

Europa necunoscută – Comori din Bucovina / Unbekanntes Europa – Schätze aus der Bukowina, Suceava, 2007, (în colab. Cu I. Mareș, C. E. Ursu, M. Andronic, Violeta Marianciuc, Suzana Cosovan, Laura Ursu);

Tezaur monetare aflate în colecțiile Complexului muzeal Bucovina din Suceava, Iași, sub tipar (coordonator Viorel Butnaru, colab. M. Andronic, Brândușa Amarandei, Monica Dejan, B. P. Niculică);

Studii:

Câteva piese provenite dintr-un cimitir medieval de la Suceava, în *Suceava*, IV, 1977, p. 313–316;

Cercetări arheologice de la Mihoveni (Suceava) – 1973, în *Suceava*, V, 1978, p. 89–106 (în colaborare Cu Nicolae Ursulescu);

O stemă cu pisanie descoperită la Cetatea de Scaun de la Suceava, în *Suceava*, V, 1978, p. 573–576;

Așezarea precucuteniană de la Bosanci (jud. Suceava), în *Suceava*, VI–VII, 1979–1980, p. 33–44;

O cahă cu inscripție din colecțiile Muzeului Județean Suceava, în *Suceava*, VI–VII, 1979–1980, p. 663–666;

Așezarea culturii ceramice liniare de la Mihoveni (jud. Suceava), în *SCIVA*, 30, 1979, 2, p. 271–284 (în colaborare cu N. Ursulescu);

Motive decorative în ceramica ornamentală din secolul al XVII-lea de la Curtea Domnească – Suceava, în *Suceava*, VIII, 1981, p. 111–120;

Un document contrasigilat din secolul al XVI-lea, în *Suceava*, IX, 1982, p. 521–524;

Ceramica ornamentală din secolul al XV-lea descoperită la Curtea Domnească din Suceava, în *Suceava*, X, 1983, p. 245–257;

Un mormânt din perioada de tranziție de la neolitic la epoca bronzului descoperit la Suceava, în *Suceava*, X, 1983, p. 835–840;

Atelier de olărie la mănăstirea veche a Humorului, în *SCIVA*, 35, 1984, 2, p. 171–183 (în colaborare cu Elena Busuioc);

Motive ornamentale în ceramica smălțuită de uz casnic de la Suceava din secolul al XV-lea, în *Suceava*, XI–XII, 1984–1985, p. 47–59;

- Cahle din secolul al XV-lea decorate cu scene inspirate din viața cavalerescă, în Suceava, XIII–XIV, 1986–1987, p. 147–159;*
- Din nou despre o inscripție de la mănăstirea Putna – piatră de mormânt sau pisanie de la casa domnească?, în Suceava, XIII–XIV, 1986–1987, p. 439–445;*
- L'idole androgyne de Mihoveni (dép. de Suceava, în vol. La civilisation de Cucuteni en contexte européen, Iași, 1987, p. 309–312 (în colaborare cu N. Ursulescu);*
- Contribuții la cunoașterea evoluției habitatului uman în zona limitrofă a orașului Suceava, în Suceava, XVII–XIX, 1990–1992, p. 9–24 (în colaborare cu Mugur Andronic);*
- Descoperiri arheologice la Suceava – contribuții la cunoașterea topografiei orașului medieval, în Suceava, XVII–XIX, 1990–1992, p. 36–61 (în colaborare cu Mugur Andronic);*
- Cahle cu Sfântul Gheorghe descoperite la Suceava, în SCIA-AP, 39, 1992, p. 33–40;*
- Ateliere pentru producerea cahlelor în Moldova medievală, în SCIVA, 43, 1992, p. 207–224;*
- Necropola medievală de la Suceava – Câmpul șanțurilor, în ArhMold, XVI, 1993, p. 229–249;*
- Cahle descoperite la curți domnești din Moldova, în Suceava, XX, 1995, p. 71–86;*
- Cahle descoperite în Moldova dintre Prut și Nistru, în ArhMold, XVII, 1994, p. 281–292 (în colab. cu Pavel Bârnea);*
- Cahle decorate cu subiecte religioase descoperite în Moldova, în AT, IV, 1994, p. 115–134;*
- Obiecte miniaturale de lut ars din perioada eneoliticului aflate în colecțiile Muzeului Național al Bucovinei, Suceava, în Suceava, XXI, 1994, p. 21–29 (în colaborare cu Ion Mareș);*
- Descoperiri inedite de ceramică monumentală la Suceava, în Suceava, XXI, 1994, p. 102–113;*
- Ceramică monumentală descoperită la curți boierești din județul Suceava, în SCIVA, 45, 1994, 1, p. 71–83;*
- Motive decorative de inspirație literară pe cahle din secolele XV–XVII descoperite în Moldova, în AT, V, 1995, p. 109–122;*
- Elemente heraldice pe cahle descoperite în Moldova (secolele XV–XVI), în ArhGen II (VII), 1–2, 1995, p. 315–343;*
- Decorul ceramic al monumentelor din Moldova medievală. Secolele XIV–XVII, în SCIA-AP, 42, 1995, p. 3–17;*
- Un nou tip de idol în cultura Cucuteni, în CC, 1 (11), 1995, p. 191–194 (în colaborare cu N. Ursulescu);*
- Probleme care așteaptă răspuns de la cercetarea arheologică a bisericii „Sf. Gheorghe” (Mirăuți), din Suceava, în RMI, 1995, 1–2, p. 5–14 (în colaborare cu Mircea D. Matei, arh. Gh. Sion);*
- Meșteșugurile în Suceava medievală. Secolele XIV–XVII, în Suceava, XXIII–XXIV, 1995–1996, p. 246–254;*
- Cahle descoperite în locuințe de orășeni la Suceava, în ArhMed, Reșița, I, 1996, p. 69–124;*
- Cahle descoperite la Germisara (Geoagiu-Băi), județul Hunedoara, în Sargetia, XXVI, 1996, p. 391–417 (în colaborare cu Eugen Pescaru);*
- Momente din viața de curte ilustrate pe cahle descoperite în Moldova – scenele de dans, în AT, VI, 1996, p. 75–91 (în colaborare cu Florin Hău);*
- Cahle de coronament din Moldova (secolele XIV–XV), în ArhMold, XX, 1997, p. 127–151;*
- Orașe, sate, locuințe în Țările Române oglindite în scrierile călătorilor străini, în Suceava, XXIV–XXV, 1997–1998, p. 147–177;*
- Un encolpion din secolele XIII–XIV descoperit la Suceava, în ArhMed, II, 1998, p. 155–160 (în colaborare cu Florin Hău);*
- Cahle cu reprezentări de cavaleri din Moldova – secolele XVI–XVII, în SCIVA, 49, 1998, 2, p. 195–205;*
- Instalații de încălzit în locuințe din mediul rural din Moldova, secolele XIV–XVII, în ArhMold, XXI, 1998, p. 149–163;*
- Din istoria vestimentației în Țările Române – costumele feminine de la Siret, în AT, VIII–IX, 1998–1999, p. 261–286;*
- Cahle cu reprezentări de cavaler în turnir descoperite în Moldova. Secolele XV–XVI, în ArhMold, XXII, 1999, p. 125–145;*
- Cahle cu elemente heraldice descoperite la Baia, în Herb, I (VI), 1999/1–2, p. 87–100;*
- Sobe din cahle în locuințe de orășeni la Suceava, în HU, VII, 1999, 1–2, p. 37–66;*
- Plastica antropomorfă de la Mihoveni – Cahla Morii, în Suceava, XXVI–XXVIII, 1999–2001, p. 109–143 (în colaborare cu S. Ignătescu, B. P. Niculică);*
- Cahle în colecțiile Muzeului de Istorie – Roman, în Suceava, XXVI–XXVIII, 1999–2001, p. 385–416 (în colaborare cu Domnița Hordilă);*
- Plăci pavimentare ceramice descoperite la Suceava, în ArhMed, III, 2000, p. 201–128;*
- Cercetarea arheologică, condiție a restaurării. Studiu de caz: Biserica Sf. Ilie Suceava, în vol. Monumentul. Tradiție și viitor, Iași, 2000, p. 139–141;*
- Inele sigilare în colecțiile Complexului Muzeal Bucovina din Suceava, în Herb, II (VII), 2000;*
- Plastica zoomorfă cucuteniană de la Mihoveni – Cahla Morii, în ArhMold, XXIII–XXIV, 2000–2001, p. 259–281 (în colaborare cu S. Haimovici, B. P. Niculică);*
- Cahle din timpul lui Ștefan cel Mare descoperite la Cetatea de Scaun a Sucevei, în AT, X–XI, 2000–2001, p. 35–62;*
- Elemente vestimentare figurate pe cahle din Moldova medievală, în ActaMM, XXII, XXIV, 2001–2002, p. 62–83;*
- Monumente de artă religioasă medievală, în Limba română, Chișinău, an XI, 2001, nr. 1–3, p. 33–41;*
- Din nou despre ceramica cenușie de la Suceava, în ArhMold, XXV, 2002, p. 219–235;*
- Sticla medievală din colecția Romstorfer, în ArhMed, IV, 2002, p. 189–204;*

- Virgil Vătășianu și șantierul arheologic Suceava*, în vol. *Arta românească – artă europeană*, Oradea, 2002, p. 15–19;
- Imagini ale Cetății de Scaun a Sucevei în picturile murale din bisericile moldovenești*, în vol. *Sub zodia Vătășianu*, Cluj-Napoca, 2002, p. 58–62;
- Contribuții la istoriografia bisericii Sfântul Gheorghe (Mirăuți) din Suceava*, în *Monumentul – Cercetare – Proiectare – Restaurare*, Iași, 2002, p. 74–79;
- Contribuții la istoriografia bisericii Sfântul Gheorghe (Mirăuți) din Suceava*, în *Monumentul – Cercetare – Proiectare – Conservare – Restaurare*, Iași, 2003, p. 74–79;
- L'épée en bronze découverte à Măneuți (com. Frătăuții Vechi, dép. de Suceava)*, în *SAA*, IX, 2003, p. 167–172;
- Noi cahle descoperite la Curtea Domnească din Suceava*, în vol. *Artă. Istorie. Cultură. Studii în onoarea lui Marius Porumb*, Cluj-Napoca, 2003, p. 121–127;
- Cahle cu elemente animaliere descoperite în Moldova*, în *ArhMold*, XXVI, 2003, p. 143–175 (în colaborare cu S. Haimovici);
- Biserici din timpul lui Ștefan cel Mare de la Suceava*, în *AT*, XII–XIII, 2002–2003, p. 13–26;
- Noi cercetări arheologice de teren în județul Suceava*, în *Suceava*, XXIX–XXX, 2002–2003, p. 117–226 (în colaborare cu M. Andronic, Fl. Hău, Monica Gogu, B. P. Niculică, I. Mareș);
- Necropola medievală de la Siret – CEC*, în *Suceava*, XXIX–XXX, 2002–2003, p. 363–398 (în colaborare cu Fl. Hău);
- Motive decorative pe cahle datând din timpul domniei lui Ștefan cel Mare la Cetatea de Scaun a Sucevei*, în vol. *Ștefan cel Mare și Sfânt în memoria băcăoanilor*, Bacău, 2004, p. 157–172;
- Ștefan cel Mare și Cetatea de Scaun a Sucevei*, în *RM*, 3/2004, p. 29–34;
- Un possible tombeau appartenant a la culture Cucuteni decouvert a Mihoveni – Cahla Morii*, în *SAA*, X, 2004, p. 21–30;
- Biserica Sfântul Gheorghe (Mirăuți) în secolul XIX*, în *Monumentul*, V, Iași, 2004, p. 115–122;
- Locuințe medievale la Suceava*, în *Cumidava*, XXVII, 2004, p.;
- Acoperișul bisericilor din Moldova. Secolele XV–XVI*, în *AT*, XIV–XV, 2004–2005, p. 13–22;
- Din istoricul bisericii Sf. Dumitru din Suceava*, în *Monumentul*, VI, Iași, 2005, p. 51–78;
- Cahle polono-lituaniene descoperite la Suceava*, în *ArhMed*, V, 2005, p. 159–170;
- Observații privind tehnica de obținere a ceramicii decorative de fațădă din Moldova medievală*, în *ArhMold*, XXVIII, 2005, p. 189–200;
- Cahle inedite de la Botoșani*, în *Acta Moldaviae Septentrionalis*, IV, 2005, p. 256–267 (în colaborare cu E. Setnic);
- Inele sigilare descoperite la Curtea Domnească din Suceava*, în *Herb*, sub tipar;
- Arme, armuri, piese de harnașament figurate pe cahle descoperite în Moldova*, în *ArhMold*, XXIX, 2006, p. 129–151;
- Biserici dispărute la Suceava*, în *HU*, 1/2007, sub tipar;
- Fragmente de vase antropomorfe în colecțiile Complexului Muzeal Bucovina Suceava*, în *Suceava*, XXXI–XXXIII, 2004–2006, p. 23–28 (în colaborare cu Ion Mareș);
- Considerații asupra descoperirilor din epoca bronzului de la Bosanci – „La Pod la Rediu” (com. Bosanci, jud. Suceava)*, în *Suceava*, XXXI–XXXIII, 2004–2006, p. 39–59;
- Ceramica de uz comun smălțuită și decorată descoperită la Mănăstirea Putna*, în vol. *Cercetări arheologice la Mănăstirea Putna*, Sfânta Mănăstire Putna, 2007, p. 109–175;
- Ceramica monumentală descoperită la Mănăstirea Putna*, în vol. *Cercetări arheologice la Mănăstirea Putna*, Sfânta Mănăstire Putna, 2007, p. 199–210;
- Éléments vestimentaires représentés sur des carreaux de poêle de la Moldavie médiévale*, în *ArhMold*, XXX, 2007, sub tipar.